

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

R. van Aelst (SP)

(d.d. 20 juli 2016)

Nummer

3202

Onderwerp

Opnieuw zorgwekkend berichten over stoffengebruik DuPont

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

NOS en de Volkskrant berichten deze week over het gevaar van de stof die DuPont gebruikt ter vervanging van PFOA: GenX. Onderzoek wijst volgens hen uit dat deze stof net zo gevaarlijk is als PFOA en de omwonenden en werknemers in gevaar brengt.

1. *Bent u bekend met de onderzoeken die door NOS en de Volkskrant aangehaald worden?*

Antwoord

In de berichtgeving van 20 juli 2016 doen toxicologen uitspraken over GenX. Het is voor de provincie op dit moment niet duidelijk op basis van welke informatie de uitspraken worden gedaan. De informatie van het RIVM en toxicologen roept vanzelfsprekend veel vragen op, ook bij het college van GS (college). De inspanning van het college is erop gericht antwoorden op deze vragen te krijgen om onduidelijkheid over de veiligheid zo mogelijk weg te nemen. Chemours is zoals ieder bedrijf verplicht op basis van het voorzorgsbeginsel en voorschrift 1.1.6 van de beschikking wijzigingsvergunning Chemours van 6 juni 2016 nieuwe kennis die invloed heeft op de vergunning, te delen met het bevoegd gezag. Het college gaat er daarmee vanuit dat Chemours alle beschikbare informatie heeft gedeeld. De provincie heeft Chemours desalniettemin op 25 juli 2016 om een formele reactie gevraagd op de berichtgeving. Een afschrift van deze brief is op 26 juli 2016 aan u gezonden. Het bedrijf is verzocht uiterlijk 22 augustus 2016 schriftelijk te reageren. De provincie is daarnaast met het ministerie van IenM in overleg voor een formele reactie van het RIVM op de berichtgeving. Op basis van deze formele reactie kunnen Rijk en provincie de berichtgeving in de media beoordelen.

2. *Deelt u met ons de zorgen over het gebruik van stoffen die mogelijk gevaarlijk zijn voor omwonenden?*

Antwoord

Het college begrijpt dat de berichtgeving tot zorgen leidt bij inwoners van onze provincie, vanuit het belang van onze inwoners delen wij deze zorgen. Samen met gemeenten en het Rijk spannen wij ons in om de veiligheid van de omgeving te waarborgen. GS hechten veel waarde aan transparantie vanuit de overheid en het bedrijf en vindt het van het allergrootste belang om deze zorgen weg te kunnen nemen. Openheid en adequate informatievoorziening richting Provinciale Staten, burgers en medeoverheden zijn daar onlosmakelijk mee verbonden. Zowel naar onze inwoners, naar de betrokken gemeente(n) als naar u als Staten. Uitgangspunt bij vergunningverlening is dat bedrijven zich houden aan vergunningsvoorwaarden en wet- en regelgeving. Tegelijkertijd mogen onze inwoners ervan uitgaan dat de overheid op een adequate manier vergunningen verleent, toezicht houdt en bij overtredingen consequent handhaaft. Daarom vergunnen wij op basis van geldende wet- en regelgeving waarbij het uitgangspunt is dat ook altijd beoordeeld wordt of emissies verder verlaagd kunnen worden. Indien wijzigingen in wet- en regelgeving daartoe aanleiding geven, wordt de vergunning geactualiseerd.

Leidend bij vergunningverlening was de Nederlandse emissierichtlijn lucht (NeR) en per 2016 het Activiteitenbesluit waarin de normen van de NeR door de Rijksoverheid zijn opgenomen. De klasseindeling van chemische stoffen is opgenomen in het Activiteitenbesluit. De provincie bepaalt op basis van de klassenindeling de emissie-eisen die in de vergunning worden opgenomen. Stoffen worden ingedeeld in klassen op basis van informatie over gezondheids- en milieurisico's. De klasse-indeling van de stof is bepalend voor de vast te stellen emissie-grenswaarde in de vergunning, wordt door de Rijksoverheid bepaald en sluit aan bij internationale criteria.

Op 28 juni 2012 is de vigerende vergunning van Chemours aangepast, waarmee de vervanging van PFOA naar GenX is vergund. Dit is daarna ook opgenomen in de revisievergunning die op 3 oktober 2013 is verleend. Zoals op 6 februari jl. aan Provinciale Staten gemeld vervangt GenX PFOA. Er wordt gebruik gemaakt van drie stoffen (FRD-901, FRD-903 en ammoniak). FRD-901 wordt niet geëmitteerd, maar ontleedt in het proces in FRD-903 en wordt deels omgezet naar E1. De stoffen die geëmitteerd worden, vallen op dit moment in de volgende klassen: E1 valt in gO.2 en FRD-903 valt in gO.1 en Ammoniak in gA.3.

De stoffen zijn niet geclassificeerd als zeer zorgwekkende stof. De vergunde jaarlijkse emissies van E1 en FRD-903 zijn gehalveerd vergeleken met de vergunde PFOA emissie uit de revisievergunning van 1998.

Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor het aangeven van de juiste classificatie van de stof en het aandragen van informatie over de stof. Het is de taak van het bevoegd gezag om de aangeleverde informatie te gebruiken in de vergunningverlening. In de Europese REACH verordening zijn de criteria opgenomen om te bepalen of een stof een zeer zorgwekkende stof is. De Nederlandse overheid heeft, net als andere lidstaten, de mogelijkheid om stoffen voor te dragen voor deze lijst. In dat kader heeft Duitsland FDR-903 voor 2017 op de lijst van stoffen gezet waarvoor in het kader van REACH een zogenoemde stofevaluatie van de aanwezige informatie over PBT (persistente, bioaccumulatieve en toxische) eigenschappen zal worden uitgevoerd.

3. *Kunnen wij als Provincie DuPont verbieden deze stof of andere stoffen te gebruiken? Zo ja, op welke wijze en termijn? Zo nee, waarom niet?*

Antwoord

De provincie vergunt conform de geldende wet- en regelgeving. De stoffen FDR-903 en E1 zijn geclassificeerd in het Activiteitenbesluit. Op basis van de classificering in het Activiteitenbesluit stelt de provincie de emissie-eisen aan het bedrijf die in de vergunning worden opgenomen. Zo dient het bedrijf te voldoen aan de BBT (best beschikbare technieken) en zijn de vergunde jaarlijkse emissies gehalveerd vergeleken met de vergunde PFOA emissie uit de revisievergunning van 1998. In het algemeen heeft het bevoegd gezag de mogelijkheid om een vergunning in te trekken. Dat is gebaseerd op twee bepalingen in de Wabo, te weten de artikelen 2.33 (vergunningen) respectievelijk 5.19 (handhaving). In deze casus wordt nu niet voldaan aan de vereisten van die artikelen. Chemours voldoet op dit moment aan geldende wet- en regelgeving voor wat betreft GenX. Op basis daarvan is het verbieden van het gebruik van GenX daarom niet aan de orde en juridisch niet mogelijk.

In het Volkskrant artikel geeft de woordvoerder van de Provincie aan dat de Provincie het gebruik van PFOA pas konden verbieden als het op een Europese lijst van zeer gevaarlijke stoffen stond.

4. *Welke invloed kan de Provincie uitoefenen op het toe laten voegen van gevaarlijke stoffen aan deze lijst?*

Antwoord

Wanneer u in uw vraagstelling doelt op de Europese lijst van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) dan betekent dit dat een bedrijf onder zeer strenge voorwaarden een stof mag gebruiken en emitteren, met als uiteindelijk doel te komen tot een nul-emissie. DuPont heeft destijds besloten om een alternatief voor PFOA te gaan gebruiken en uiteindelijk te stoppen met het gebruik van PFOA voordat de stof in 2013 op de lijst van zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) is gekomen.

In de vergunning is opgenomen dat Chemours verplicht is de juiste informatie aan te leveren aan het bevoegd gezag. Het is de taak van het bevoegd gezag om de aangeleverde informatie te gebruiken in de vergunningverlening. Wij spreken het bedrijf er op aan als wij signalen krijgen dat er informatie beschikbaar is die invloed kan hebben op de vergunning. Daarnaast hebben wij intensief contact met het ministerie van IenM, die namens Nederland een voorstel kan indienen voor opname van een stof op de Europese lijst met zeer zorgwekkende stoffen.

Een stof kan worden aangedragen als er onderbouwde informatie is dat de stof voldoet aan de ZZS-criteria. Dit kan bijvoorbeeld op basis van een classificatie door het bedrijf of op basis van een stofevaluatie zoals Duitsland deze nu heeft aangevraagd voor de stof FDR-903.

5. *Kan de Provincie bedrijven restricties in het gebruik van bepaalde stoffen opleggen zonder dat de stoffen op deze lijst staan? Zo ja, op welke wijze?*

Antwoord

Het is verboden om gevaarlijke, schadelijke en verontreinigende stoffen te emitteren tenzij men daarvoor een vergunning heeft. Ook voor stoffen die niet op de zeer zorgwekkende stoffenlijst staan gelden strikte regels voor het gebruik ervan en voor de uitstoot naar water, bodem en lucht. Bedrijven zijn zelf verantwoordelijk voor de veiligheid van de omgeving en medewerkers. De provincie kan vanuit haar wettelijke verplichting eisen opnemen in de vergunning. Dit gebeurt op basis van het Activiteitenbesluit en doordat bedrijven gebruik moeten maken van de Best Beschikbare Technieken (BBT). Voor bepaalde activiteiten zijn deze (BBT) vastgelegd in referentie documenten (BREF's) en in dit specifieke geval is dat de BREF Polymeren.

6. *Bent u van mening dat de Provincie voldoende bevoegdheden en mogelijkheden heeft om schadelijke uitstoot tegen te gaan? Zo nee, bent u bereid hierover met het Rijk het gesprek aan te gaan?*

Antwoord

De zorgen die inwoners hebben zijn ook de zorgen van de provincie. De provincie spant zich samen met gemeenten en het Rijk in om de veiligheid van de omgeving te waarborgen. De provincie doet dit door in de vergunningen de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken door het opleggen van normen conform de geldende wet- en regelgeving. Daarbij streven we ernaar om samen met het bedrijf de emissienormen zo laag mogelijk te vergunnen, waar mogelijk onder het wettelijke maximum. Bedrijven hebben hierin ook zelf een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid.

In het kader van de nieuwe Omgevingswet is dit één van de belangrijke onderwerpen die door gedeputeerde Janssen als Portefeuillehouder VTH namens het IPO wordt ingebracht in bestuurlijke overleggen met het ministerie van IenM over vergunningverlening, toezicht en handhaving bij majeure risicobedrijven onder de omgevingswet. Ook in de nieuwe omgevingswet moet er kunnen worden vergund, toegezien en gehandhaafd op een wijze die zorgt voor duidelijkheid voor omwonenden en bedrijven.

Zie verder het antwoord op vraag 2,3 en 4.

Den Haag, 28 juli 2016

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris, voorzitter,

drs. J.H. de Baas

drs. J. Smit